

UNITÁRIUS ÉRTESÍTŐ

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest, V., Koháry-utca 4.
 Telefon Aut. 174—24.
 A budapesti unitárius egyházközség
 hivatalos lapja.

Megjelenik kéthetenként
Előfizetési ára
egy évre . . . . . 4 pengő
 Az előfizetési díjak a lelkeszi hivatal
 címére küldendők.

Főszerkesztő **BARABÁS ISTVÁN** ♦ Felelős szerkesztő **JANCSI LÁSZLÓ**

Az új esztendőre

Dr. Tóth György
 a Kőrös birtoka
 Sz. Jv., FÁCI-UTCA 9. sz.

az Értesítő új köntösbe költözött. A gyakorlat mutatja meg, melyik a jobbszabásu — a régi-e, vagy az új? Mindakettő pénzbe kerül. Az új 400 pengővel többbe, mint a régi. Sőt, ha a három sátoros ünnepi bővített számot is tekintetbe vesszük, — körülbelül 1000 pengő lesz a különbség a régi és az új között. Ilyen formán mintegy 1400—1500 P-t fizet rá a budapesti egyházközség évente az Értesítőre.

Ujévi köszöntésül arra kérjük a csonkamagyarországi gyülekezetek vezetőit, sziveskedjenek szerető gondjaikba venni az Unitárius Értesítőt. Hiszen a nagy szétszórtságban — a néha napján megszólaló rádión kívül — az Értesítő az egyedüli eszközünk, amellyel egymásról s egyházunkról hirt adhatunk és hiráással lehetünk.

A budapesti egyházközség évek óta küldi az Értesítőt azoknak, akikről gondolta, hogy egyházunk ügyei iránt érdeklődnek. Sajnosan látja azonban, hogy az előfizetőkül nyilvántartottaknak alig egy negyed része küldi meg az évi 4 pengőt.

Mindenki természetesen tarthatja, hogy a lap kiadásának terheit a budapesti egyházközség ilyen arányban tovább nem viselheti.

Azért bizalommal és szeretettel hívjuk fel olvasóink szives figyelmét az egyházközség közgyűlésének az Értesítő másik helyen közölt határozatára, amelynek értelmében az Értesítőt március 1-től kezdve csak azoknak küldjük meg, akik hátralékaikat addig rendezik vagy az ingyenes számot kifejezetten kérik.

Az ifjuság

kedves karácsonyi ünnepet ült, gondos szivek jóságából. Szép ajándékokkal és még szebb lelki gyönyörökkel eltelve oszlottak szét a szülőföldről távol élő, de a tapintatos és gyengéd női szivek melegétől égő ifjak. Érezték a közelállók szeretetét, érezték és hála-telt szívvvel gondoltak a tengeren túl élő hittestvérekre, akik nem csak gondolatban, hanem tettekben is meg-megmutatják, hogy a szenvedőkkel éreznek. És érezték a szülőföld szeretetének melegét is, amely a karácsonyi hangulat fenséges ünnepéhez nem csak a szülőföld iránti ragaszkodást és a gyermekkori emlékek felidézését váltotta ki, hanem mert méltó tartalmat is adott a kerethez, amennyiben maga a „pater ecclesiae, a minden unitáriusok atyja“ küldte el az alábbi főpásztori üzenetét, amelyből kiárad az ifjuság iránt érző szívének melegsége amelyet egy egész földrész mementójaként kell hogy érezzünk és fogadjunk.

Sz.: 1094/1929.

Kolozsvár, 1929. dec. 21.

U. P.

A Brassai Sámuel Ifjusági Egyesületnek,

BUDAPEST.

Kedves Elnök Ur!

Nagyrabecsült Ifju Híveim!

Még a mult hónapban kezemhez érkezett igen megtisztelő leveletek, melyben arról értesítetek, hogy az Egyesület disztagjává választottatok. Köszönöm a megtisztelő bizalmat. Örömmel leszek tagja annak az egyesületnek, már csak azért is, mert a nagy Brassai nevét viseli. De szívesen képzelem magamat közétek, mert én az ifjuságot nem csak szeretem hanem abban látom egyházunk és hitünk jövőjét. Fölösleges bizonyos katonai fogalommal hozakodnom elő, de bizonyos, hogy minden ifju ugy képzelheti maga előtt a jövőt, amelynek minden dicsősége a kezében van, egyelőre látatlanul, de a jövőt tekintve egészen bizonyosan. Áll azonban az a bizonyos gondolat is, hogy a jövő sikeréért a legernyedetlenebb és céltudatos munkát kell folytatni. Áll az is, hogy egy ifjusági egyesület tagjai olyan kölcsönös hatást gyakorolnak egymásra, amely napról-napra közelebb juttatja őket kitűzött céljukhoz. Küzdeni, fáradni, szenvedni kell? Ez egészen természetes. Tartsátok szemetek előtt Brassai Sámuel jellemképét s meglátjátok, hogy ha százszor csüggedtek el, akkor sem néz-

tetek szembe annyi és akkora megpróbáltatással, mint Brassai. Kitartás, önbizalom, szerénység legyen jelszavatok és Isten megsegít, hogy vallásunknak és egyházunknak dicsőséget, magatoknak pedig szerencsét biztosítsatok.

Igen melegen köszönöm, hogy tiszteleti tagsággal kitüntettetek, Isten segítsen minden nemes törekvésben előre.

Maradok főpásztori szeretettel:

Dr. Boros György s. k.
püspök.

Sz. E.

Énekeskönyvet a tanuló ifjúságnak!

A templomi éneklés hatásosabbá tétele érdekében a legutóbbi Kebli-tanács nagy fontosságú határozatot hozott. Péterffy Gyula afia indítványára a tanács elfogadott egy énektanítási tervezetet, amely ha végrehajtásra kerül, iskolás növendékeink egyházi énekeink nagyrésztét elfogják sajátítani hat esztendő alatt. A tervezet szerint évente 10 dallamot kellene hitoktató lelkész afiainak megtanítani, de a 10 dallam úgy van kiválogatva, hogy arra a 10 dallamra több énekszöveg is énekelhető. A tervezet ki is adatott a hitoktató-lelkészeknek kipróbálás végett azzal, hogy az eredményről a tanév végén jelentést tegyenek.

A tervezet végrehajtása kapcsán azonban egy igen nagy nehézség áll elő. A gyermekek nagyrésztének nincs énekeskönyve. Hogy ennek mi az oka, azt hiszem azt nem kell fejtegetni. A mi tanulóinknak nagyrésze a hittankönyvet nem képes megvásárolni, hanem évről-évre ingyen könyvvel kell ellátni jórésztüket. Az énekeskönyv hiányon is igyekezett segíteni az egyház. Vizsgai jutalomkönyvül az 1927—28. tanév végén 32 drb, az 1928—29. tanév végén pedig 30 drb énekeskönyvet osztott ki tanulóinknak. Mivel pedig több gyermekes családok gyermekei nyerték elsősorban ezt a kitüntetést, kb. 100 gyermekünk igénye van már eddig is kielégítve. Azonkívül sokan tehetősebb szülők gyermekei meg is vették a tanulóknak kiszabott előnyös árban 2 P 50 fill. értékben.

Az egyházközség által történt gondoskodás ellenére is azonban még mindig nagy azoknak a száma, akik nem tudják az énekeskönyveket megtanulni könyvhiány miatt.

Már most mit lehetne tenni ennek a hiánynak leküzdésére? Itt megint csak hűveink jószívéhez fordulunk, akik annyiszor megoldottak már egy-egy problémát anyagi támogatásokkal. Arról van szó, hogy tehetősebb hűveink 2 P 50 fill. adománnyal váltsák meg egy-egy szegény tanuló énekeskönyvét. Ebben az irányban

történtek is már adakozások. Beke Mózes szkfőv. el. isk. igazgató és Kovács József szkfőv. tanító afiai adományából egy-egy tanuló dícséri énekes ajakkal az Urat!

Hiveink szíveskedjenek adományaikat a lelkeszi hivatal (V., Koháry-u. 4.) címére küldeni annak mngjelölésével, hogy nevezett adomány „Énekeskönyv az ifjúságnak” mozgalom javára szól. Postautalványon történő befizetés esetén kérjük az adományozott összeghez még 8 fillért csatolni, mert ez a pénzespostás járuléka.

(j. l.)

Beszámoló

A Nőszövetség a karácsonyi ünnepek alkalmából:

1.) december 21-én délután szeretetvendégségen látta az Unitárius Cserkészcsapat ifjúságát és azok hozzátartozóit.

2.) december 22-én délután a Koháry utcai templomban gyönyörűen díszített csíkországi karácsonyfa várta az iskolás gyermekeket. A bensőséges rövid templomi ünnepség után 300 cukor- és tésztaneművel töltött dobozt, 300 könyvet és 300 kis mesés füzet került kiosztásra.

A dobozok rajzzal díszített fedelén kis vignetta volt a következő felirással:

Imádd Istenedet,
Dolgozz hazádért,
Szeresd hitedet
S majdan áldozz
Te is egyházadért!

1929. karácsony.

Unitárius Nőszövetség.

A karácsonyfát Mihálovitsné, Jáger Gizella testvérünk ajándékozta és díszítette fel olyan szépen, mint ahogyan csak a lelkes szeretet tud valamit elkészíteni.

A vignettákat a Szepes-nyomda ajándékozta;

3.) december 23-án délután a Misszió-ház templomában gyujtottuk föl a szeretet fáját a Percelné Kozma Flóra leányegyesület és a Brassai Sámuel ifj. egyesület számára.

A templomi ünnepség után megvendégeltük az ifjúságot. Minden jelenlévő kapott egy doboz édességet egy kis ajándéktárgyat és kiosztásra került Dr. Csíki Gábor missziós lelkész útján 49 dollár amerikai adomány.

Az ifjúság karácsonyfáját Péterfy Julia testvérünk díszítette nemcsak kézzel, hanem szívvel és lélekkel is.

Mikor a fentiekben számot adunk az elmúlt napok eseményeiről — a jó Isten után hálás szívvel mondunk köszönetet azoknak a kedves és jó hittestvéreinknek, kik lehetővé tették, hogy a mi egyházunk szegényei sem maradtak segítség nélkül a szeretet

ünnepen, hogy a mi gyermekeinknek és ifjainknak is tudtunk egy kis örömet szerezni.

Kiosztottunk:

1. 26 pár új cipőt
2. kijavítottunk 6 pár cipőt 30 P értékben,
3. 30 családnak juttattunk 5, 10 és 15 P-ös segély címén 230 pengőt.
4. 32 családnak adtunk használt cipőt és ruhaneműt.

A nemes célra adakozni szivesek voltak: A Tébe 300, az egyházközség 200, a székház lakói 43·20, dr. Szentgyörgyi Ferenc 30, Józsan Miklósné, Pataki Ferencné, Jakab Zoltán, Enyedy Róbertné, Hegyi Gyuláné 20 – 20, Barabás Istvánné, Mihály Rudolfné 15—15, Kiss Jolán és Irén, Jancsi László, Faluvégi Áron, Vitéz Májay Dezső, Gyarmathy Mózes, Br. dr. Daniel Gábor, Biró Lipótné, özv. Péterffy Lajosné, Dimény Mózesné, Tontsch Róbertné, (I. V.) Dr. Kozma Jenő, Biró Jánosné, Uzoni Zoltán, Csécs Elemér 10—10, dr. Ujváry László, Csatkai Jenő, Héderváry Hugóné 6—6, Boncza Ferenc, Radicke Hugóné, Buka András, Vitéz Kozma Ferenc, Rédiger Károly, Jahl Nándorné, Barrkásy István, Pál Ferenc, N. N., Péterfy Gyula, Nagy Nóra, Dimény Lajos, Kisgyörgy Sándor, Borsos Zoltánné, Dr. Ürmössy Gyula, Polgár Lipótné, Radnay Jánosné, Belováry Istvánné, Buzogány Anna, Ferenczy Mártonné, Molnár János, özv. Nyirő Gézané, özv. Benedekfy Elekné, Mikó József, Imreh József, Perczel nővérek 5—5, Barbély Antal, Miklóssy Ferenc, özv. Rend Domokosné, 4—4, Huszti Sándor, Deák Farkasné, 3—3, Takács Ferenc, László Mihály, Tóth József, Forró Zsófia, Szinte Gáborné, Bácsi Mária, Klusch Károlyné, Durugy Ferenc 2—2, Tóth Mihály, Somos Berta 1—1 P, összesen: 1027·20 P.

B) könyvet:

Fürst Ödönné 5, Biró Jánosné 6, Jakab Carola 16, Vass Ilonka 3, Jancsi László 18, Rigó Ferencné 1, Putnoky Lászlóné 5, Nemes Aurélné, 168, Stelmár Gézané 6, Schey Ernőné 30, összesen 259 darab.

C) cukorneműt:

Borbély Mártonné, özv. Mocsáry Józsefné, Fürst Ödönné, Rend Aurélné, Ürmössy Zoltánné, Gálfalvy Lajosné, Dr. Székely Istvánné, özv. Benedekfy Elekné, Pauszpertl Károlyné, Endrey Gézané, Gáthy Fülöpné, Uzoni János, Klein Géza, Biró Jánosné, Székely Mózesné, Vass Ilonka, Józsa Györgyné, Surányi Edéné, Biró Lipótné, Jukl Károlyné, Dorogi Józsefné, Barna Lászlóné, Györffy István, Pálffy Mórincné, Stelmár Gézané, özv. Török Kálmánné, Pauszpertl Károlyné, Máthé Rózsika, Hollósi Piri, Dr. Molnár Dezsőné, Burján Ferencné, Rónai Miklósné, Lengyel Menyhértné.

D) Játékok:

Fürst Ödönné, Dalmady Judit, özv. Farkas Gyözőné, Lengyel Menyhértné, Dr. Nemes Aurél 4 tct fogkrém.

E) Élelmiszerek:

Buzogány Anna, Deák Farkasné, özv. Deák Ferencné, özvegy Rend Domokosné, Józán Miklósné, Barabás Istvánné, Gyarmathy Mózsné, Polgár Lipótné, László Jánosné, dr. Csíky Gáborné, Forró Zsófia, Ráduly Jánosné, özv. Lipkay Arturné.

F) Használt cipőt és ruhaneműt:

Putnoky Lászlóné, Dr. Imre Józsefné, Rigó Ferencné, Schey Ernőné, Mahler Ili és Margit, Kiss Tamásné, Borsos Zoltánné, Barta Andorné, Fürst Ödönné, Bencze Béláné, Horváth Jánosné, Bozóky Emilné, Jancsi László, özv. Rend Domokosné, Jáger Kálmáné, Deák Farkasné, Zsiray Antalná özv. Farkas Győzőné.

Elköltöttünk:

26 pár cipőre	373.60 P
Cukor, sütemény, élelmiszerre	362.71 „
Könyvekre	102.50 „
Cipőjavításra	30.— „
Segélyekre	230.— „
Összesen:	1098.81 P-t.

Beszámolónkat azzal az óhajással tesszük közzé — vajha a jövő karácsonykor azok a hittestvérek is beállanak a sorba, akik most távol maradtak — noha nemcsak itt *lehettek* volna — de itt *kellett* volna lenniük!

Az Unitárius Nőszövetség.

H I R E K

**Olvasóinknak szerencsés és boldogabb
ujesztendőt kívánunk.**

Az Értesítő olvasóihoz!

A budapesti unitárius egyházközség közgyűlése 1929 dec. 15-én tartott ülésén az Értesítő alakját mngváltoztatta. Ezután az Unitárius Közlöny formájában jelenik meg havonta kétszer.

A sok hátrálékra való tekintettel azt a határozatot hozta, hogy 1930 március 1-től kezdve az Értesítőt csak azoknak részére küldi

meg, akik addig hátralékaikat rendezik és továbbra is előfizetnek. Akik nem tudnak előfizetni, de az Értesítőt mégis jártni akarják, sziveskedjenek a szerkesztőséget levelezőlapon értesíteni és ingyen példányokat kérni.

Előfizetőinket atyafiságos szeretettel kérjük, sziveskedjenek hátralékaikat beküldeni.

Istentiszteletek sorrendje

1.) A Koháry-u. templomban:

Január 12-én Józán Miklós

Január 19-én Barabás István (Rádiós)

2.) A Rákos-u. kápolnában:

Január 12-én Dr. Csiki Gábor,

Január 19-én Pethő István.

Gálfalvi János gagyai lelkész 70 éves korában Gagyban, Udvarhely vm. december havában elhunyt. Nyugodjék csendesen.

A Percelné Kozma Flóra Leányegyesület könyvtárt szándékozik berendezni. Kérjük olvasóinkat — akiknek van nélkülözhető olyan könyvük vagy folyóiratok, pld. Uj Idők stb., amit serdülő leányok használhatnak és olvashatnak — sziveskedjenek odaajándékozni leányaink számára. Az adományokat a lelkészi hivatal címére — V. Koháry-u. 4 sz. alá — kérjük.

Dávid Ferenc Emléktáblára számadásaink lezárása után özv. Benedekfi Elekné úrnő 5 P-t. adományozott. Ezúton kérjük a szíves adakozót, hogy nevezett összeget a Dávid Ferenc Fílléralaphoz csatolhassuk, hiszen ott is vértanu-püspökünk emlékét hirdetjük. Köszönjük!

Karácsony 1. és 2. napján 3 ízben osztottunk urvacsorát a Koháry-u. templomban. Karácsony 1. napján d. e. 9 és 11 órakor, 2. napján d. e. $\frac{1}{2}$ 12 órakor. A három alkalommal 480 hívünk járult az Úr asztalához. Az urvacsorai kenyeret és bort Józán Miklós püspöki vikárius atyánkfia és k. neje adományozták. Az ünnepi perselypénzt Karácsony 1. és 2. napjain a Brassai Sámuel Ifjusági Egyesület kapta 132.63 P. Az óévi és ujévi perselypénzt a János Zsigmond cserkészcsapatnak juttattuk 46 P értékben.

Az Unitárius Nőszövetség Karácsonykor 3 karácsonyfát állított föl. Dec. 21-én a János Zsigmond cserkészcsapat állott a Koháry-u. templomban a karácsonyfa alá. Cserkészeink ezuttal fogadalmat is ujitottak. Dec. 22-én 300 iskolás gyermek állott ugyancsak a Koháry-u. templomban a karácsonyfa alatt. Ekkor osztotta ki a Nőszövetség a különféle ajándékokat. Dec. 23-án a Nőszövetség a Percelné Kozma Flóra Leány Egyesületet és Brassai Sámuel Ifjusági Egyesületet vendégelte meg s állított karácsonyfát, a Rákos-u. kápolnában. A 3 napon a Szövetség senkit se bocsátott el üres kézzel. A Szövetség fáradhatatlan tagjaira szálljon a jó Isten kezének bőséges áldása!

Kérelem könyvbarátainkhoz. Egyházunk könyvtárának rendezését megkezdettük. Amint látszik igen sok könyv, folyóirat és ujság van, amelyekből egyes számok, illetve évfolyamok vagy kötetek hiányoznak. Azzal a szerény kéréssel fordulunk tehát szeretett könyvbarátainkhoz, hogy sziveskedjenek nélkülözhető könyv-, folyóirat és lappéldányait egyházunk könyvtárába beküldeni akár ajándék, akár örökletet vagy csereképpen, hogy lehetőleg kiegészíthessük hiányos példányainkat. Tehát bármiféle könyvet, ujságot, folyóiratot vagy kéziratot hálás köszönettel fogad könyvtára részére és az adakozó kívánságára duplum példányából szívesen viszonzza az adományt, a Budapesti Unitárius Egyházközség (V., Koháry-u. 4. sz.)

László Gyula, könyvtáros

Adomány. Péchy Manó szamosujlaki földbirtokos, református vallásu magyar testvérünk, aki karácsony 2-ik napján rádióon hallotta, hogy a perselypénzt egyetemi hallgatóink segélyezésére fordítjuk, a perselygyűjtéshez 20 pengőt küldött. Az összeget hálás köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk.

A Dávid Ferenc-Filléralapra ujólag adakoztak: Székely János (Debrecen) 1000 fill., Tóth Mihály (Vác), Kárpáthy Istvánné 400—400 fill., Huszti Sámuel 300 fill., Szabó István, özv. Graef Sámuelné 500—500 fill., Hegedűs Szilárd 350 fill., Bajcsi István (ref.) 370 fill., Bajcsi Istvánné, Bajcsi László 365—365 fill., Egy rádió hallgató (Sarkad) 368 fill., Barabás István 500 fill., Bölöni József 600 fill., Józán Miklós és családja 2200 fill., Dimény Mózes, felesége és leánya dr. Farkas Ferencné 5,000 fill. Eddigi gyűjtésünk: 114,338 fillér.

A Percelné Kozma Flóra Unitárius Leányegyesület a hónap 2. és 4. negyedik vasárnapján délután fél 4-kor tartja ülését a Tanácsteremben. (V., Koháry-u. 4. l. e.)